

Spurningurinn um kjarnorkumegi avger mögulega um Palme heldur fram

300—400.000 fólk beinleiðis við í svenska valstríðnum, sum endar í dag. Í morgin fara svíar á val — eitt val, har teir skulu velja millum eina borgarliga ella eina sosialdemokratiska stjórn

Stríðið um at vinna atkvøður hevur verið hart fram til valið í morgin. Orðini eru vorðin hvassari og hvassari, sum dagurin hevur nærkað seg og veljarar luttaka í orðagongum á arbeidsplassum, í dagbløðum, í útvarpi, í sjónvarpi, í heimunum og á gøtunum.

Valplakatir, húsaskriftir, valskrivstovur og fundir eru í hvørjum einasta býi og hvørjari bygd um alt Svøríki. Spurningurinn er so stórur sum ongandið áður. Í morgin fara svíar at avgera, um 44 ára langa stjórnarvaldið hjá sosialdemokratunum skal halda fram, ella um Svøríki komandi trý árin skal stýrast av teimum borgarligu flokkunum við formanninum í Centerpartiet, Thorbjörn Fälldin, á odda.

Tað eru ikki færri enn 300.400.000 fólk beinleiðis í valstríðnum. Tey byta út flogseðlar, skráir, propagandarit og ganga húsagongd fyrri at yvirtala veljararnar. Allastaðni í Svøríki reika politikkararnir runt, sjálvt á teimum mest fjarskotnu bygðaløgum.

Tað kann ikki sigast annað enn at áhugin er stórur. Olof Palme hevði ikki færri enn 35.000 áhoyrarar á einum veljarafundi um dagarnar, og á einum fundi í Göteborg, har

Palme og Fälldin vóru í orðagongu, vóru 10.000 áhoyrarar.

Kjarnorkumegin

Hövuðsspurningurinn í valstríðnum hevur verið orkunýtsla og kjanorka. Men eisini óvissan um eina borgarliga stjórn eftir valið hevur sett dām á spurtin. Eisini óvissan, um teir triggir borgarligu flokkarnir í heila tikið kunnu arbeiða saman, hevur verið nógv umrødd.

Tað er Thorbjörn Fälldin úr Centerpartiet sum hevur gjørt kjanorkuna til ein av hövuðsspurningunum í valstríðnum, men seinastu dagarnar hevur hann tikið kjanorkuna minst møguligt fram, tí hinir báðir borgarligu flokkarnir eru sinnadøir fyrri kjanorku.

5 kjanorkuverk

Tað eru í dag fimm kjanorkuverk í Svøríki. Tey klára ein

fimmtapart av samlaðu el-nýtsluni.

Ríkisdagurin hevur viðtikið, at í 1985 skulu 13 kjanorkuverk standa til reiðar at taka í nýtslu á fyra ymskum stöðum, í Oskarhamn sunnan fyri Stockholm, í Roslagen norðan fyri Stockholm, í Barsebäck, sum liggur beint við Öyrasund og tí ikki líkar kjanorkumótstöðufólki í Danmark so væl, og tað fjórða liggur við Kattegat-strondina við Ringhals.

Allir flokkar ivingarsamir

Ikki tí, allir flokkarnir eru ivingarsamir, tá tað snýr seg um kjanorku. Sosialdemokratarnir halda ikki, at kjanorkuverkini kunnu takast úr nýtslu fyrr enn um eini 25—30 ár og flokkurin heldur fast uppá, at tey 13 verkini skulu standa klár í 1985 fyrri at ganga tøvnum hjá vinnulivinum á móti. Men samtundis vilja teir gera spariætlanir viðvíkjandi allari orkunýtslu.

Centerpartiet — gamli bóndaflokkurin — vil við tað sama stöðga arbeiðið uppá kjanorkuverkini, sum eru undir bygging. Flokkurin sigur, at kjanorkan

skal takast úr nýtslu við umfevnandi orkusparingum. Flokk-

Valstríðið setir dām á alt Svøríki og veljararnir eru ikki bagnar at visa, hvar teir hoyra til politiskt.

urin visir á kanningar og álit, sum annars allir hinir flokkarnir hava vist frá sær við tí grundgeving, at tey eru ikki álitandi.

Det moderata Samlingspartiet — gamli høgaflokkurin — er so at siga samdur við stjórnarflokkinn í orkuspurninginum, men oddamaðurin Gösta Bohman vil kortini vera við til at gera kanningar, hvussu sleppast kann av við kjanorkuna.

Folkepartiet, og tess oddamaður, Per Ahlmark, sum vanligi verður stuðlað av vinnulivinum og tænaðumannastættini, eru eisini í grundini av somu áskoðan sum stjórnarflokkurin í orkuspurninginum, men vilja avmarka talið av kjanorkuverkum til 11.

Ótrúligt við borgarligari stjórn

Reint kensluborið hevur Centerpartiet stóran part av fólkinum aftan fyrri seg í spurninginum móti kjanorkuni, men kravið um at stöðga verkunum, sum eru undir bygging, kann spjaða borgarligu veljararnar og gera av við eina mögulega borgarliga stjórn. Tí kann tað í lotuni tykjast, sum møguleikin fyrri eini borgarligari stjórn er ómøguligur longu framanundan vali-

num í morgin. Hetta er eisini eitt av argumentunum hjá Olof Palme og sosialdemokratunum, sum ávara veljararnar móti ótryggleikanum við eini mögulegari borgarligari stjórn, men vísa afturimóti á eina stöðufasta stjórn, sum bert vil betra upp aftur meira um svenska samfelagið.

Hevur hálað inn

Stjórnarflokkurin hevur hálað inn á borgarliga bólkinn frá

Ríkisdagslimurinn Grethe Sundblad, av donskum uppruna, ger valplakat klára at seta upp

veljarakanningunum fyrr í ár og til tað seinastu kanningina, sum kortini visir ein meiriluta uppá 2% til borgarligu flokkarnar.

Í juni visti veljarakanningin ein meiriluta uppá 9% — 53,5% til teir borgarligu flokkarnar og 44,5% til tann sosialistiska bólkinn. 1. september var munurin 4%, nú 2%. Í veljarakanningunum verður roknað við einum skeivleika uppá 2% til hvørja síðu. So alt letur til, at munurin við valið í morgin verður ógvuliga litil.

0,1% á muni

Við valið í 1973 var munurin millum báðar bólkarnar einans 0,1%. Sosialdemokratarnir og kommunistarnir fingi 48,9%, meðan borgarligi bólkurin fekk 48,8%.

Centerpartiet fekk 90 limir inn á Ríkisdagin, Folkepartiet 34 og teir moderatu 51, sosialdemokratarnir 156 og kommunistarnir (VPK) 19, sum gav 175 limir til hvønn bólkinn.

Hendan javnstøðan hevur ført við sær, at avgerðir eru tiknar við lutakasti, men fyrri at koma undan tí, er vallógin broytt, soleiðis at Ríkisdagurin eftir tað spennandi valið í morgin hevur 349 limir og ikki 350, sum hevur verið talið higartil.